

Dlul Prefect Cerghizan

Analizând situația creată la Teatrul Național din Cluj-Napoca, luând în considerare toate aspectele cauzei, în temeiul prerogativelor conferite prin lege, conducerea Ministerului Culturii a emis următoarele acte normative:

1. Dispoziția Ministrului Culturii nr. 2689/03.05.2000, prin care se stabilește în sarcina Directorului General al Teatrului Național din Cluj aducerea la îndeplinire, în termen de trei zile de la luarea la cunoștință, a măsurii de anulare a deciziei prin care au fost aprobate demisiile celor 19 actori ai teatrului, în cazurile în care unii dintre aceștia doresc să revină asupra hotărârii lor. Nerespectarea acestei dispoziții atrage după sine sancționarea conform art. 100 din Codul Muncii și art. 13 din Legea nr. 1/1970.

2. Ordinul Ministrului Culturii nr. 113/03.05.2000 prin care Directorul Teatrului Național din Cluj este eliberat din funcție, începând cu data de 15.05.2000, în vederea pensionării. Această decizie a fost luată în urma constatării faptului că Domnul Dorel Vișan nu a solicitat, conform prevederilor art. 8 (3) din Legea nr. 3/1997, aprobarea continuării acti-

vității după îndeplinirea vârstei de pensionare.

Biroul de Presă

9 mai. În „Jurnalul de Cluj”:

„Scandalul de la Teatrul Național – ultimele răutăți
Dorel Vișan refuză revenirea asupra demisiilor”

„Conflictul de la Teatrul Național, soldat cu pensionarea directorului Dorel Vișan, a ajuns în faza micilor șicane. Potrivit declarațiilor actorilor care au demisionat acuzându-l pe Vișan de conducere dictatorială și de prost management, acesta refuză să aprobe cererile de revenire asupra demisiei. Astfel, Dorel Vișan nesocotește un ordin al ministrului Culturii, Ion Caramitru, care îl obliga să admită cererile actorilor care doreau să revină la lucru. Ministrul Culturii a precizat că, procedând în acest fel, Vișan se expune unor sancțiuni administrative, însă deciziile sale vor rămâne valabile, deoarece el îndeplinește funcția de director până la data de 15 mai, adică până după expirarea termenului de trei zile în care actorii pot formula cererile în cauză. Mai mult, Vișan a declarat că va ataca în instanță ordinul lui

Caramitru prin care era pensionat. Acest lucru va duce la suspendarea aplicării ordinului până la soluționarea definitivă și irevocabilă, pe cale judecătorească, a contenciosului. Dan Chiorean, unul dintre actorii demisionari, spune că, în aceste condiții, actorii vor da din nou concurs de angajare, deoarece ei nu vor să se judece cu Vișan.”

12 mai. Aflăm din „Clujeanul” (9–15 mai) că la Teatrul Național din Cluj se caută un director: Vlad Mugur, Liviu Malița, Horia Bădescu – posibili înlocuitori.

Suntem informați din surse semioficiale că directorul general Dorel Vișan a transmis puterea directorului adjunct Vasile Pinte, care asigură interimatul.

Spectacolele se joacă în limita posibilităților. Un actor distribuit în multe spectacole, Doru Surcel, emigrează în Australia (fără nici o legătură cu disensiunile din teatru), iar alți șase actori au refuzat (sau li s-a refuzat) retragerea demisiilor și sunt – deocamdată – neangajați: Melania Ursu, Ileana Negru, Anton Tauf, Alexandra Lungu, Dan Chiorean, Andra Negulescu.

Suprafața de pe scândură '68

Așa cum observa regizorul Alexandru Darie într-un interviu, teatrul românesc a început în forță în anii '90 pentru a eșua astăzi într-un provincialism trist. Ne întrebăm de ce. Ce se întâmplă? Ce s-a petrecut cu aceiași oameni care clocoteau de imaginație și pasiune creatoare acum zece ani?

De unde, în urmă cu zece ani, se stărneau adevărate scandaluri pentru că nu erau invitate toate spectacolele valoroase și incitante, Festivalul Național abia de mai reușește să găsească unul-două spectacole care să-i justifice existența. Au loc tot mai puține premiere. Se joacă tot mai puțin (în majoritatea teatrelor, doar vinerea, sâmbăta și duminica).

În schimb, conflicte, demisii, declarații belicoase umplu locul lăsat liber de prea-puținele repetiții și reprezentații. În derută și disperarea lor, văzând cum totul se prăbușește, actorii angajați în teatrele de stat se revoltă atât împotriva directorilor lor (ne-

iertând nimic, nici măcar un model de succes managerial cum e Teatrul Național din Craiova), cât și împotriva colegilor lor actori neangajați sau a spectacolelor coproduse cu companii independente. În loc să lupte pentru bareme minime de plată pe ziua de repetiție și spectacol, așa cum fac pretutindeni sindicatele actorilor, în loc să-și ia agenți care să le negocieze drepturile în industria cinematografică sau de publicitate, actorii se închid într-un egoism păgubitor, lucrează pe nimic reclame și filme și vor să dea afară de pe scena teatrului unde sunt angajați spectacolele în care joacă alții decât ei. La Comedie, „Nottara” sau „Bulandra”, actorii sunt revoltați că și alții folosesc scena „lor”.

Unde se va ajunge? Cât se va mai reuși evitarea singurei forme de organizare a muncii care a supraviețuit tuturor sistemelor – concurența? Încrâncenarea cu care angajații se agață de singura formă de organi-

zare a muncii pe care și-o imaginează în teatru împinge lucrurile pe un drum fără ieșire. Căci la capătul lui se văd adunându-se tot mai mulți actori care subvenționează și ei, din impozitele lor, un sistem ce le refuză orice șansă. Tensiunile se vor acumula până vor răbufni. Mi-e teamă însă că singura formă de revoltă care ar putea zgudui actuala stare de lucruri e un fel de '68. Studenți care să ocupe școlile, actori care să ocupe teatrele și să zică „Gata! Ajunge!”.

Pare puțin probabil?

Așa a părut și '68-ul, și totuși a marcat profund această jumătate a secolului, de la Washington până la Praga. Ca o falie imensă, acel an a arătat societăților umane că e timpul să se schimbe.

Tot Alexandru Darie mărturisea că simte un astfel de cutremur apropiindu-se. Mărturisesc că-l invidiez. Eu mi-am pierdut orice speranță.

Theodor-Cristian Popescu